

KAITSEMINISTEERIUM

Justiits- ja Digiministeerium
Suur-Ameerika 1, 15006 Tallinn
info@justdigi.ee

Teie: 01.03.2025 nr JDM/25-0219/-1K

Meie: 12.03.2025 nr 5-7/25/20-2

Eelnõu koostöölastamine

Kaitseministeerium on tutvunud Justiits- ja Digiministeeriumi esitatud karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõuga. Kaitseministeerium nõustub eelnõus toodud põhimõtetega ning koostöölastab eelnõu järgmiste ettepanekute ja märkustega:

1. Eelnõu § 1 punktiga 2 muudetakse karistusseadustiku (KarS) § 7 lõiget 2 ning seda soovitakse täiendada punktiga 4 järgmises sõnastuses: „4) väljaspool Eesti territooriumi toime pandud riigisaladuse ja salastatud välisteabe käitlemise nõuete rikkumisega seotud süüteo kohta“. Sätte eesmärk on laiendada karistusõiguse kehtivust Eesti välisesindustes toime pandud süütegude suhtes ja väljaspool Eesti territooriumi toime pandud riigisaladuse ja salastatud välisteabe nõuete rikkumise suhtes.

Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadus kui riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitset reguleeriv eriseadus näeb §-des 53-55 ette vastutuse seaduse rikkumise eest. Riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse on reguleeritud ka KarS §-des 241 ja 242. Kõikides nimetatud sätetes ei ole süüteoks teabe käitlemise nõuete rikkumine, vaid kaitse nõuete rikkumine. Riigisaladuse ja salastatud teabe käitlemine on reguleeritud töötlevate üksuste salastatud teabe kaitse korraldamise nõudeid ettenägevas juhendis.

KarS § 7 käsitleb karistusseaduse isikulist kehtivust, st loetletud on toimepanijad, kellele seadust kohaldatakse. Eelnõus toodud seaduse täiendustettepanekus on hetkel jäänud toimepanija nimetamata. Riigisaladuse ja salastatud välisteabe nõuete rikkumisega seotud süütegusid saavad toime panna vaid vastava juurdepääsuõigusega ja kaitseks kohustatud isikud.

Seega soovitame kaaluda KarS § 7 lõike 2 täiendamist punktiga 4 järgmises sõnastuses: „4) väljaspool Eesti territooriumi toime pandud riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse nõuete rikkumisega seotud süüteo kohta, kui selle teo on toime pannud isik, kellele on antud juurdepääsuõigus ja saladuses hoidmise kohustus“.

2. Täiendavalt palume võimalusel kaaluda kriminaliseerida tegevus, millega tahtlikult häiritakse GPS signaalide levi või mille tulemusel luuakse vale asukoht. Selgitame, et eelkirjeldatud tegevus seab samamoodi ohtu Eesti Vabariigi territooriumil elavad inimesed või Eesti Vabariigi territoriaalmeres seilavate aluste meeskonnad ja reisijad, samuti seab tegevus ohtu Eesti õhuruumi kasutavate lennuvahendite kasutajad.

3. Karistusseadustiku §-s 6 on sätestatud karistusseadustiku ruumiline kehtivus, milleks on Eesti Vabariigi territoorium ning § 9 lg 2 sätestab eraldi karistusseadustiku kehtivuse majandusvööndis, kuid territoriaalmeres osas eraldi kehtivuse sätet hetkel ei ole.

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni artikkel 27 samas sätestab samas kitsad piirid rannikuriigi kriminaaljurisdiktsiooni teostamisele välisriigi laevade suhtes, mis territoriaalmerd läbivad. Seetõttu palume Justiits- ja Digiministeeriumil täiendavalt analüüsida, kas karistusseadustiku

kehtivus territoriaalmeres vajaks samuti tulevikus täpsustamist või mitte.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
minister